

Professor, dr.philos. Arvid Brøderson,
Sildreveien 23,
1346 G j e t t u m.

Jeg takker for Deres brev av 21. juli d.å. som jeg vil benytte til å gi noen opplysninger om meg selv og dels om de forhold saken gjelder.

Jeg har faktisk, etter fattig evne, skrevet en bok om denne saken, med utgangspunkt i 1905, 1.verdenskrig, gjennom alle mellomkrigsårene og fram til 2.verdenskrig og "rettsoppgjøret". Den er beregnet på mine etterkommere for å motvirke den historieundervising de er utsatt for, og som plasserer meg og mine meningsfeller i et lite flatterende lys. Den omhandler - *i pakke med* sin oppgave - særlig mitt forhold til begivenhetene og foreligger i 4.ekspl. og rækker i første omgang til mine barnebarn. Den ville forevrig egne seg til almindelig utgivelse, den representerer Norges historie under vanskelige og spennte forhold gjennom noen avgjørende år. Men tror De noe forlag vil våge seg på det?

Jeg oversender et resumé som handler om "rettsoppgjøret"s gjennomføring. Det taler for seg selv og gir fullgod forklaring på myndighetenes strenge parole om "ro om rettsoppgjøret".

Deres argumenter har jeg jo lest og hørt nærsagt utallige ganger i de forløpne 25 år. Enhver regjering kan treffe beslutninger som ikke alt folket er enig i. Det å treffe praktiske avgjørelser i dagens spørsmål må dog allikevel gjøres. Hvilken N.S.-regjeringen gjorde kan det vel være uenighet om. Jeg var selv ikke absolutt enig i alt. Det var enkelte ting jeg forsåvidt mente det ikke høstet med. Denne side av saken krever en lengre utredning, som jeg forevrig har gjort mange ganger, men ikke er innstillet på nu. Forevrig var det ^{da} som nu, beslutninger og avgjørelser blev fattet uten å spørre den ene menige mann. Man må jo bare regne med at alt blir gjort på beste måte, og at de som gjør det har visdom nokk til det. Det passer forresten i farten å nevne, at mange praktiske ting blev gjennomført, som "seirherrene" skyndsomt annullerte og folk støt fordi de var utklekket i feilektige hjemmer, men om.siden er gjennomført som både praktiske og gode, men nu er farskapet å anse som det rette. Ethvert tiltak, godt eller dårlig, men ment til det beste, er det som idag betegnes som "nazisme" og er dermed plassert hvor det formentlig hører hjemme.

Forevrig er jeg ikke imponert over "folkets overveldende flertall". Jeg tror faktisk jeg kjenner dette flertall bedre end Dem.

Jeg har støtt på representanter for det både før, under og etter krigen og okkupasjonen og kjenner til hvad de bedrev. Folk som i egen interesse drev sin åker og sitt kjøpmannskap, som hadde særlig stor omhu for å få minst det som tilkom dem av de rasjonerte livets goder. Det var rasjoneringsvindel, svartebørs og brennevinsgauking, folk som ville "vente og se" hvordan det hele utviklet seg før de fant det lønnsomste standpunkt. Jeg vil ikke nevne de kriminelle handlinger - dog noen - flere av mine venner blev myrdet, en av mine aller nærmeste av den kjente "Osvalobanden" hvis leder var den kjente kommunist, Sundé, som etter frigjøringen blev dømt til 8 års fengsel for spionasje for Sovjet-Russland. Han tilhørte jo også "det overveldende flertall" og hjemmefronten og blev både feiret og beskyttet der.

Men "flertallet" hadde jo også sine aktiviteter, som utførte mord, bankrøveri, tyveri, brannskiftelse o.s.v. Jeg er klar over at mange av disse tildels grufulle handlinger blev utført etter ordre fra høyere hold, og var betraktet som nasjonal og patriotisk handling nødvendig for "frigjøringen". Det lot som om det var på liv og død nødvendig å sage av den gren de p.g.a. tidens alvor ver henvist til å sitte på. Det forkortet imidlertid ikke krigen med et eneste minutt, men gav øket belastning til de som hadde påtatt seg det samarbeid med okkupasjonsmakten som så mange av "flertallet" sloss om etter kapitulasjonen i 1940. Dette ga forøvrig Hitler anledning til å komme med denne spøkefulle bemerkning: "Det later til at Norge kan skaffe regjeringer til hele Europa".

Det var merkelig om en betegnende-hvor travelt "det overveldende flertall" fikk det, etter at det hele nærmest var avgjort, mordene tiltok og ødeleggelsene øket. Det gjalt jo også for mange å skaffe seg "alibi" som "god nordmann" med "innsats". Det gjalt fremfor alt om å gjøre å komme entur til "Grini" og lykkedes ikke det var rømning til Sverige en god løsning og der fremtulle seg for rettskontoret i Stockholm og senere oppdiktete historier om de hjemmeværende NS-folk. Disse blev omhyggelig arkivert og presentert for tiltalte ved "Rettsoppgjøret". Det var mange av oss som til å begynne med ikke forstod hvor disse eventyr skrev seg fra.

Myndigheternes oppfordring til angiversi ga også mange innsatsfattige sjeler anledning til å diskutere hvor de hørte hjemme, og på den måte kunne redde skinnnet.

De må ikke tro at jeg hermed mener alle underrett. Men skal jeg regne ^{bare} med de æktverdige sante nasjonale blant flertallet som hadde sin egen begrunnede overbevisning og ikke bare var parole-ryttere, som også brukte æktverdige midler i sin motstandskamp, så kanskje det overveldende flertall" ikke gikk så langt foran det foraktede "lille mindretall".

Husk at blant flertallet også befant seg 200 til 300.000 "tyskerarbeidere".

En av mine nære venner, en forretningsmann, tilstod det hele på denne måten for meg:

"Jeg er endnu ikke sikker på om jeg var lur eller feig da jeg ikke meldte meg inn i N.S. for det var der jeg hørte hjemme".

Også en av den "overveldende flertall".

Hvad meg personlig angår bør jeg opplyse at jeg var medlem fra 1933. Mitt kjendskap til tysk nasjonal-socialisme var liten og satte ikke NS-Bevægelsen i forbindelse med den. Jeg var optatt av bevegelsens program og filosofi. Mitt forhold til N.S. blev i retten værdsatt og belønnet med 2 års tvangsarbeid hvilket indikerer graden av mitt forbryterske forhold!

Jeg hørte den tyske proklamasjon 9. april 1940 og med det kjendskap jeg hadde til de politiske forhold i vårt land, fant jeg den helt riktig på alle punkter. Forøvrig senere bekreftet av nøytrale forskere. Med den kritiske innstilling til begivenheten jeg den gang hadde, lyttet jeg til alt som var å høre og fant fram til hvor sammenhengen og sannheten lå. Jeg fikk også tak i folkeretten og tilsammen ga dette meg intet valg, da jeg i juni etter kapitulasjonen kunne ta nytt standpunkt til medlemskapet. For at det skulle gjelde forlangtes ny tilslutningserklæring. Jeg så det som min nasjonale plikt å gi den, med de konsekvenser det altså har fått.

Det er lenge siden - om noen gang - at kollektiv straff har vært anvendt i vårt land. Den blev dog innført av "seierherrene" etter krigen. "En for alle og alle for en" gjelder ellers bare i forretningslivet i de selskapsformer hvor de deltagende på forhånd er enige om den felles forpliktelse. Men ikke engang i aksjeselskaper er dette gjeldende. Prinsippet blev først innført for å skremme fra innmeldinger i NS, og så blev dette foraktelige prinsipp hengende fast i "landssveikendordningen" og endte som norsk lov i fremskrittets og fredens år 1947.

O s l o, 28/7. 70

Med hilsen

Bin. n. Syvertsen
Boitelskken alle 10
O s l o 4.

Et hjerneslag har redusert, nemlig min venstre armes slagkraft og treffsikkerhet, så jeg ber Dem undskylde alle feilslag og rettelser,

B.S.

Et apropos!

Kan en ikke, trass i alt, være enige om at den krigen som rammet Norge, rammet lett. Vår det ikke gunstig at den kom som den gjorde, endte som den gjorde og endte så fort? Jeg har møtt mange med den mening.

Hvis den løsnings regjeringen tyensynlig foretrakk i 1940 (engelsk okkupasjon) var blitt realisert ved at den engelske transportflåte var nådd frem før den tyske, ville det sannsynligvis ha betydd en katastrofe for landet på grunn av den tyske overlegenhet i luften. Likeledes ville det vært katastrofalt, hvis den engelske hjelp under kampene i Norge hadde vært effektiv nok til å danne en stormaktsfront i Norge. Hele Sør-Norge ville i så fall blitt skueplassen for bombeherjinger som vi kjender dem fra krigsskueplassen, idet begge parter ville søkt å avskjære motstanderens forbindelser og ødelegge hans baser.

Oslo. 28. juli 1970.